

Domov Pod Lipami Smečno

poskytovatel sociálních služeb

Číslo 143.

březen 2022

Zámecké listy

HVĚZDY STŘÍBRNÉHO PLÁTNA

Věra Ferbasová

Filmová komička Věra Ferbasová patřila mezi svými kolegyněmi mezi největší oběti politického systému. Na rozdíl od Anny Letenské nebo Nataši Gollové však nedoplatila na režim nacistický. Vaz jí doopravdy srazili až komunisté

Ač nikdy neprošla žádnou divadelní školou, ba se ani nevěnovala ochotnickému divadlu, proslavila se ve třicátých letech jako velká komička vedle samotného krále komiků Vlasty Buriana. K němu sice původně přišla dělat sekretářku, ale Burian rozeznal talent, který se v drobné okaté blondýnce skrývá, a poslal ji na jeviště. Věra Ferbasová váhala jen chvíli.

Po jevišti opravdu nikdy netoužila. S rodiči – tatínek byl středoškolský kantor, žila v Plzni a největší sláva, jakou kdy zažila, bylo, když v pubertě zvítězila v místní soutěži krásy. Coby regionální Miss objížděla šibřinky, plesy, městské slavnosti i divadelní premiéry. Společenský život se jí líbil, proto toužila po Praze. Vystudovala obchodní školu. I když nebyla žádná studijní hvězda, těsnopis se naučila na výbornou. Když se jejímu strýčkovi podařilo pro ni získat místo v Divadle Vlasty Buriana, znělo to jako splněný sen. Jenže od pana šéfa dostala místo židle v kanceláři hned nabídku stoupnout si na scénu. Nevadilo mu, že Věra nemá žádné herecké školení? Ani v nejmenším, vždyť se po celý život řídí zásadou: „*Kumšt v člověku buď je, nebo není. Žádná škola to do něj nenaleje.*“ A tam, kde je talent, je lepší být hozený přímo do hluboké vody. I Věrka se takhle učila plavat přímo před diváky.

Hvězdou z leknutí

Věře od začátku lezla na nervy nápověda. I když si své texty většinou moc nepamatovala, šeptající suflérka ji spíš ještě víc pletla. Nejlépe se jí osvědčilo, když do ní některý z kolegů v zákulisí strčil a řekl: „*Ted!*“ A pak? Děj se vůle boží! Nejdřív to byla velická spoušť. Věra na jevišti doslova bloudila, rozbíjela rekvizity, pletla texty. Buriana sledovala vyděšeným pohledem. Jeho to bavilo. Diváci to považovali za záměr. Šéf začal s drobounkou adeptkou herectví improvizovat. Spočívalo to třeba v tom, že vedle nic netušící Ferbasové zničehonic zadupal a bavil se jejím zděšením. Oba pak sklidili aplaus na otevřené scéně – a o to šlo především!

Věra Ferbasová nikdy nebyla vyložená kráska. Na to, aby se z ní stala femme fatale, byla trochu moc malá a buclatá, příliš roztomilá. A protože byla chytrá, celkem jasně pochopila, kde je její herecké místo. Využila právě toho, že není typem svůdnice. Raději pozorně sledovala Vlastu Buriana, Jaroslava Marvana a ostatní kolegy komiky a snažila se od nich odkoukat, v čem spočívá umění bavit diváky. Když se tento talent spojil se vzhledem křehké dívenky, vznikla neskutečně zajímavá směs. Nebyla úplně originální. Podobný náboj ve dvacátých letech mívala Anny Ondráková. Jenže ta teď působila především v Německu a československému divákovi dívčí klaun chyběl.

Cudná komička

Věra Ferbasová se nejprve stala miláčkem pražského divadelního publika. Do Burianova divadelního klubu však často chodili filmaři. Popularita tak Věře v roce 1933 vynesla malou roličku návštěvnice večírku ve filmu *V tom domečku*

pod Emauzy. Další rok či dva točila jednu epizodní roli za druhou, ale velikost úloh s každým dalším filmem rostla, až už pro ni bylo natáčení tak časově náročné, že kvůli němu musela opustit divadlo.

Začala totiž pracovat s režisérem Vladimírem Slavínským, a ten z ní udělal skutečnou hvězdu pro široké masy. Slavínský byl v československé kinematografii speciální případ. Jeho mluvený debut *Právo na hřích* byl v roce 1932 přijat s uznáním. Odborná veřejnost čekala, že pozvedne českou filmovou produkci obchodně i umělecky. To první se podařilo – jeho komedie se staly doslova motorem filmového průmyslu, protože producentům dávaly naději, že se na kině dá vydělat. S kvalitou Slavínského děl to ovšem bylo čím dál horší. Kritici jim vyčítali selankovitost, sentimentalitu, přeslazenost, mělkost, neživotnost a prázdnotu.

Jeho hlavní hvězdou byla nejprve Lída Baarová. Ta však byla především pro třeskuté komedie poněkud „prkenná“. Slavínský si proto vyhlédl přirozeně ztřeštěnou Věrku. Byla jeho *Uličníci*, *Falešnou kočičkou* i *Slečnou matinkou*. Točili spolu opravdu hodně. Není proto asi divu, že ze spolupráce se brzy stala láska.

Na čisté lásce mladičká herečka neviděla nic špatného. Navíc si Slavínského vážila – ať už jako muže, tak především coby profíka, který naprosto přesně ví, jak „svého“ diváka rozesmát anebo mu pro povzbuzení ukázat „život růžověji, nežli ve skutečnosti je“. Jenže její soužití se slavným režisérem brzy růžové být přestalo. Dohadovali se, došlo mezi nimi k uměleckému rozkolu, když ji vyměnil za Adinu Mandlovou. Zkušený režisér zkrátka vycítil další zajímavou příležitost.

Odchod ze slávy

Psal se rok 1940 a Němci hledali, kdo by mohl rozptýlit válečné chmury. Film byl jednou z jejich nejmocnějších zbraní. Přímo v Praze vznikla zabráním barrandovských ateliérů společnost Prag-Film. Patřila do komplexu výrobních společností Třetí říše, točila snímky pro Němce. Blond'atá komička měla být jedním z jejích trumfů. Producenti si byli jistí, že německé publikum

si Věru zamiluje stejně jako to české. Jenže Ferbasová na konci třicátých let pracovala s Hugem Haasem, stejně jako s režisérem židovského původu Robertem Landem, který byl nucený opustit Německo. Ti oba jí barvitě vysvětlili, co to znamená nacismus. Věra proto měla jasno, že s tímto režimem nechce mít absolutně nic společného. Měla i velké štěstí, že si mohla dovolit svou zářivou filmovou kariéru pověsit na hřebík.

Věrka totiž pár let po rozchodu se Slavínským konečně našla svého chlapa do nepohody. Stal se jím o dvacet let starší, úspěšný a vzdělaný architekt Josef Pálka. O něj se mohla opřít. V roce 1942 rozhodně prohlásil: „*Ne! Jsi vdaná, nemusíš hrát vůbec.*“ Posledním snímkem, ve kterém ji protektorátní diváci viděli, tak byla komedie *Zlaté dno*. Věra si v ní shodou náhod zahrála se svým prvním šéfem Vlastou Burianem.

Pak už se opravdu skryla do soukromí. Od filmového světa se naprosto odstříhla. Nechodila na večírky, nevyhledávala společnost. Čekala. Jenže osvobození pro Věru Ferbasovou žádnou záchranu neznamenal. Spíše naopak.

Stejně jako na počátku čtyřicátých let odmítli spolupracovat s nacisty, nenechali se zlomit ani komunisty. Ani když zažili ten obrovský sociální sešup. Věra se v roce 1957 dokonce dokázala vrátit i na jeviště. Co na tom, že šlo jen o jičínské ochotníky?! Roztomilý úsměv neztrácela ani v těch nejtěžších dobách.

. A její konec byl úplně nejsmutnější. V létě 1976 ji našli v jejím bytě mrtvou. Zemřela zřejmě 3. srpna. Jistě to ale nikdo neví. Pár dní totiž nikomu nechyběla...

Jindřich Plachta

Se svou bezmála dvoumetrovou výškou byl Jindřich Plachta (1. 7. 1899 – 6. 11. 1951) opravdu nepřehlédnutelný. Navíc to byl rozený komik, při jehož vystoupeních se diváci váleli smíchy. Stejně přesvědčivě ale dokázal dojmout až k slzám. Proto je s podivem, že oblíbený herec byl ve skutečnosti velký trémista, a protože si nevěřil, odmítl dokonce několikrát angažmá v Národním divadle. Zahrál si zde jen jednu sezónu, v letech 1948 – 1949.

Narodil se v Plzni jako Jindřich Šolle. Umělecké jméno Plachta začal používat až později podle přezdívky, kterou mu kdysi dali ve škole. Nosil totiž

širokánskou pelerínu, která na jeho dlouhém hubeném těle vlála jako plachta. Jeho otec, původně montér ze Škodovky, který jednu dobu působil i jako správce pivovaru v Rusku, si byl vědom, že syn má obě ruce levé. Proto ho nenutil, aby se vydal v jeho stopách, ale chtěl, aby se z něj stal vážený pan účetní.

O herectví nesmělo padnout ani slovo. Plachta šel tedy na obchodní akademii, ale sám později prohlásil, že „spíš by se našlo u krávy nadání ke hře na citeru než u mě atom pochopení pro podvojný účetnictví.“

Ve svých začátcích bavil publikum kabaretu Satyr v hostinci U Znamenáčků převlečený za pavlačovou drbnu Vůněslavu Acetylenovou. Když podnik zanikl, nabídli mu místo nápoředy v kabaretu Červená sedma. Podle herců mu to moc nešlo, což se nakonec obrátilo ve velké plus.

Plachta totiž napovídal hlasitě a u toho afektovaně gestikuloval, čímž se představení měnila ve frašku. Obecenstvo řvalo smíchy, a tak ho šéf kabaretu na silvestra 1921 angažoval, čímž nastartoval jeho hvězdnou kariéru. Ještě v době, kdy už hrál v němých filmech, Plachta stále pracoval v jedné pražské bance. Po náhlém a předčasném odchodu do penze ze zdravotních důvodů v roce 1927 se věnoval jen umělecké činnosti.

Současní diváci si ho vybaví především jako laskavého, ale neprůbojného profesora Matulku z Cesty do hlubin študákovy duše (1939). Právě tato postava odpovídala typově i jeho charakteru. A pak je to také třeba jeho sluha Puntík, který v komedii To neznáte Hadimršku (1931) pronáší s

obdivem: „Krasavice inteligentní...“ Filmových rolí odehrál Plachta víc než sto, a i v té sebemenší na sebe dokázal strhnout pozornost tak, že zastínil i herce v hlavní roli.

Burian ho vnímal jako konkurenta

A to nejen na stříbrném plátně, stejně tak i na divadelních prknech. Vlasta Burian, který měl na talenty čich, mu nabídl angažmá ve svém divadle. Domníval se, že Plachta mu poslouží jako „nahrávač“ stejně jako Jaroslav Marvan. Když ale viděl, že se rodí konkurent, který mu přerůstá přes hlavu, řekl mu: „Uvědomte si, pane Šolle, že na legraci jsem v tomhle divadle já.“ Plachta proto radši sám odešel, ale jeho talentu okamžitě využili Jiří Voskovec s Janem Werichem ve svém Osvobozeném divadle.

Jindřich Plachta byl dvakrát ženatý, z prvního manželství měl syna Zdeňka a dceru Alenu. Kromě herectví také psal, nejznámější je jeho kniha Pučálkovic Amina, podle které byl v roce 1967 natočen TV film, a v roce 2001 i animovaný seriál.

Herec byl silně levicově přesvědčený a po roce 1948 se s nadšením vrhl do budování socialismu. Zorganizoval mj. Divadlo pod plachtou a s kolegy objížděl republiku s angažovaným repertoárem. Navíc se dobrovolně účastnil brigád, a dokonce fáral do dolů! Dřel jako kůň, a přitom měl celý život podlomené zdraví. K jeho předčasnému skonu tak přispěla nejen vážná nemoc, která ho postupně užírala, ale i fyzicky náročná a tvrdá práce.

Sophia Loren

Sophia Lorenová bezesporu patří k nejkrásnějším a nejvýznamnějším herečkám nejen v rodné Itálii, pro niž je součástí národního pokladu. Narodila se v roce 1934 v Římě, v chudých poměrech, stejně jako její mladší sestra Maria. Obě se narodily v nemanželském svazku a přijaly otcovo příjmení Sciccoloni. Dětské roky Sophia neměla v životě jednoduché, děti měly v ní dobrý terč posměchu. Chudoba, nemanželská a k tomu hubená jak tyč, děti na ni pokřikovaly. Matka byla průměrná kabaretní herečka. Co se jí v životě nepodařilo, očekávala od své dcery, proto využila všech možností, přihlašovala Sophii do soutěží krásy, konečně se to povedlo až v roce 1949, kdy byla v Neapoli zvolena jednou z dvanácti Princezen moře. Ač žili všichni v bídě, matka pro ni udělala vše nemožné, poslala ji v Neapoli do herecké školy, pod jménem Sophie Lazzaro, pózovala ve fotorománech, v časopisech.

V roce 1951 získává titul Miss Elegance, rok na to soutěží o titul Miss Roma, potkává se se ženatým filmovým producentem Carlo Pontim, který je z ní paf. A díky přátelství, které spělo přes překážky k manželství, přicházejí pro Sophii krásné role, kterými ohromila filmový svět. Hlavní role ve filmech Afrika pod mořem (1952), Aida (1953), udělaly ze Sophie hvězdu a začíná vystupovat pod jménem Sophia Loren, které vymyslel sám o dvacet dva roků starší Ponti. Ale on je stále ženatý, v Itálii se rozvést nemohl, tak obě hrdličky odletěly do Mexika, kde se Ponti nechal rozvést a hned na to uzavřel sňatek se Sophií. Jenže v Itálii byly jiné pořádky, církev rozvody zakazovala a Ponti byl obviněn z bigamie a sňatek byl anulován. Jeho první manželka bojovala o majetek, nebyl malý a ten letitý rozdíl, kdo by si na ně tehdy vsadil, že budou spolu až do smrti. Kdysi se říkalo, že oba spolu podepsali nějakou d'ábelskou úmluvu, kterou Sophia nemůže nikdy bez trestu vypovědět. Také se říkalo, že oba měli problémy s placením daní, které jsou i u nás velkou samozřejmostí, proto také spekulovali nad možností získat francouzské občanství. Opakování rozvodu i svatby v roce 1966 ve Francii byl umožněn.

Režisér Vittorio de Sica věřil v talent mladé herečky a zahrnoval ji velmi krásnými rolemi, za které byly i ceny Oscar a Ponti si mnul ruce, má krásnou ženu, peníze se jenom hrnou. De Sica Sophii svěřuje hlavní roli ve filmu Zlato Neapole (1954). V roce 1960 se točí podle románu Alberta Moravii Horalka, za nějž Lorenová získává Oscara, film je černobílý a u nás se v televizi promítá s titulky.

Sophia Lorenová dnes žije v Kalifornii, manžel Ponti jí zemřel v roce 2007, občas i ve věku 80. let něco natočí, má s Pontim dva syny - Carla Pontiho jr. (*1968), který se vyšplhal až na dirigenta kalifornského symfonického orchestru a mladšího Edoarda (*1974), který se po hereckých, dětských krůčcích dostává až k režii a psaní scénářů. A je i zajímavé, že po dobu, kdy Lorenová ošidila stát na daních, nejezdila do Itálie, protože jí hrozilo vězení, ale touha po domově byla velká, proto si šla odsedět celý měsíc do vězení! To je příběh herečky, která se z ošklivého káčátka vyklubala v krásnou labuť. V mládí bylo dní, kdy měla hlad, sestra jí připravila i zlé chvílky, po sňatku se synem velkého - malého Duceho, nevybíravě se na ní dívali lidé, poté přišly úspěchy, kdy si mohla dovolit koupat v šampaňském, ve vaně ze zlata a zlatými kohoutky.

Plánované akce na měsíc březen

Seznam akcí za službu „DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM“

- Oslava svátků a narozenin
- Návštěva „Sociálně terapeutické dílny“ – Zahrada Kladno
- Návštěva pedikérky v zařízení
- Návštěva skupiny – „DUO JAROSLAV“
- Zaměstnávání klientů v AP&P, aktivizace klientů dle programu
- Setkání s klienty

- Využívání veřejně dostupných služeb – návštěva kadeřníka
- Výlet do Kladna spojen s nákupy, posezením v cukrárně, kavárně (dle přání klientů)
- Měsíční individuální posezení, plnění individuálních plánů
- Nabídka aktivizačních činností – hraní společenských her, výtvarné činnosti, ruční práce, apod.
- Realizace individuálních procházek po městě a parku
- Procvičování dovedností uživatelů
- Příprava na Velikonoce – výroba výrobků
- Nácvik sociálního učení – program zaměřený na vaření, pečení, smažení, na správné stolování
- Upevňování sociálních dovedností v rámci sociálního učení – individuální nákupy ve Smečně (dle přání uživatelů)

Seznam akcí za službu „CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ“

- Procvičování a upevňování dovedností spojené s chodem domácnosti a sebeobsluhy
- Pravidelná docházka APP z domova
- Vycházky dle počasí
- Docházka do školy
- Výlet na Kladno, spojeno s obědem
- Výlet do Prahy – Svět dinosaurů
- Oslava svátků a narozenin
- Společenské hry a posezení u kávy spolu s ostatními kamarády z CHB
- Jarní úklid na svátky jara
- Rozvoj hrubé a jemné motoriky

Seznam akcí za službu „DOMOV PRO SENIORY“

- Individuální posezení s imobilními klienty
- Návštěva kadeřnice
- Návštěva pedikérky
- Hraní společenských her
- Poslech hudby
- Procházky v areálu domova

- Cestománie
- Procvičování jemné motoriky
- Cvičení na židlích, pohybové hry s Honzou a Karlem
- Relaxační cvičení
- Procvičování paměti
- Oslava MDŽ

Únorové akce za službu „DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM“

Sociálně terapeutická dílna

Dne 28. 2. 2022 se někteří uživatelé vypravili na Kladno s cílem návštěvy „Sociálně terapeutické dílny.“ Uživatelé touto eventualitou se mohli pustit do práce v keramické, výtvarné, textilní dílně či počítačové učebně. Z postojů a reakcí uživatelů vyplynulo, že největší zájem mají o aktivity zaměřené na výtvarné činnosti. Je třeba zmínit, že v dílnách nejen vznikají krásné výrobky, ale nová přátelství.

za poskytovanou službu - DOZP

Únorové akce za službu „CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ“

Měsíc únor byl pro nás velice potěšující a to proto, že situace kolem opatření se začíná zlepšovat a rozvolňovat. Což pro nás znamenalo, že můžeme zase navštěvovat svoje blízké a rodiny. Podnikly jsme výlet do Prahy

kde jsme byly v národní muzeu které bylo velice pěkné. Muzeum po znovu otevření je opravdu nádherné a plné dalších nových expozic. Výlet byl opravdu moc pěkný a jak už k našim výletům patří doplněn o vynikající dobroty které jsme si tentokrát dopřály v McDonalds. 😊

CHB1

Měsíc únor nám vcelku utekl velmi rychle. Chodili jsme na společné procházky, navštěvovali jsme se s ostatními kamarády se kterými hrajeme různé hry a vždy si užijeme spoustu legrace. Také jsme společně s kamarády z CHB 4 navštívili restauraci „U ZLATÉHO KAPRA“ ve Slaném, kde jsme všichni měli výborný oběd a protože se nám nechtělo domů tak jsme si dali ještě kávu a zmrzlinový pohár. Velmi jsme si pochutnali a posezení bylo moc , společně jsme se proto domluvili ,že zas určitě půjdeme. A protože bylo krásné počasí, tak nám cestu domů zpříjemnila krásná procházka.

CHB2

Únorové počasí bylo jak na houpačce, ale jak to bylo možné chodili jsme na procházky. Proběhla oslava svátku našich dvou klientek. Dárky si vybrali jak pro potěšení, tak k zábavě. Společná oslava dobré domácí pohoštění a výborná nálada nám nechyběla.

Svatého Valentýna jsme oslavili zamilovaných párů přáním po telefonu a doma společně poslechem dobré hudby, zpěvem a nechyběl ani taneček.

Také jsme začali protahovat naše ztuhlá těla, abychom měli krásné dny a hbitá těla.

CHB3

Začátek měsíce proběhl vážením, dvě klientky si váhu udržují a dvě zhubly. Klientka M.P. se konečně dočkala nových zubů. Na sobotu 5.2. padly narozeniny naší D.K., na které se moc těšila. Vybrala si ovocný dort a připravila si pro své spolubydlící malé pohoštění- chlebíčky, jednohubky, šampaňské- dětské, křupky. Spolubydlící jí rády pomohly. Z dárků měla radost. Kousek dortu ke kávě odnesla vedle na CHB2, Vendulka ji vytvořila krásné přáníčko. Poseděly jsme společně u stolu, zahrály si pexeso, karty a poslouchal se Karel Gott, kterého má ráda.

Využíváme slušné počasí na procházky, někdy počasí bylo hodně větrné. V sobotu jsme se vydaly společně s děvčaty z CHB2 na dlouho plánovaný oběd do restaurace, Zlatý kapr“. Děvčata si vybrala oběd dle své chuti, některá si dala malé pivo, jiná dobrou limonádu. Všechny si moc pochutnaly a spokojeně jsme se vydaly na zpáteční cestu.

Na Valentýna jsme měly pěkný den, od rána svítilo sluníčko. Vymyslely jsme fajn výlet autobusem do Královic, prošly jsme se kolem rybníka, nakrmily kachny a černého labutáka a došly ke koním, někteří příklusali k nám. Po procházce nám zbyla chvilka a tak jsme ještě zašly do Královického dvora na kávičku. Je to tam moc hezké. Venku u restaurace mají v ohrádce kozla, ovci a králíčka. Domů jsme přijely trošku unaveny, ale s výletem jsme byly všechny spokojené a znovu se tam těšíme.

Na památku jsme zapálily svíčku pro klientku, která tu mezi námi už bohužel není.

Měsíc únor jsme si užily vycházkami po sídlišti, do města, byly jsme pozvané na CHB3a za to jsme moc rády, byly tam i klientky z CHB1...milé setkání, moc rády jsme je viděly. Pracovníci Lence jsme koupily dárky k svátku a společně

to oslavily, oslava se nám líbila. A také jsme došly až ke slánskému rybníku. Tam jsme krmily kachny.

Přejeme všem klidné dny a posíláme pozdrav.

CHB4

Měsíc únor, byl u nás konečně ve znamení dlouho očekávaného klidu. Mohli jsme si odpočinout po Vánocích a následném malování celého domu. Hned ze začátku měsíce jsme oslavili Pavlovi 45. narozeniny. Dostal mnoho dárků, ze kterých měl velkou radost. Nadělali se chlebíčky a nechyběli ani rychlé špunty na přípitek a přání všeho nejlepšího.

Chodíme hodně do přírody a do nedalekého Šternberka, kde je krásný rybník a léčivé prameny. Příroda se začíná pomalu probouzet a my už se těšíme až konečně přijde jaro a budeme moci i posedět venku.

Doma se věnujeme úklidu, vaření a péči o dům. Také malujeme tašky pro APP. Začínáme s výrobou velikonoční výzdoby, protože je pracnější museli jsme začít už s předstihem abychom to vše krásně stihli.

Koncem měsíce jsme se odměnili návštěvou cukrárny ve Smečně. Každý si dal dortík podle své chuti, kávu a vyrazili jsme zpět

CHB Přelíc

V měsíci únoru u nás slaví naši dva klienti své narozeniny.

Jejich velkým přáním bylo objednat velký ovocný dort. Přípravy na oslavu už probíhali během dopoledne. Příprava salátu na chlebíčky a pečení slaných štrůdlů. Do práce se zapojili všichni klienti z CHB. Odpoledne bylo už v režii našich oslavenců. Všichni jsme jim popřály a předaly dárky které si moc přály. Samozřejmě nesměla chybět hudba a dobrá nálada.

Masopust Hřebeč

Po dlouhé době, jsme moli společně zapojit do Masopustu který probíhal v naší obci. Záplava masek a dobrého jídla nebralo konce. Jitrničky a jelita od místního řezníka neměly chybu. Na zahřátí byl výborný punč a svažené víno. Už se moc těšíme na další společné akce v naší obci.

CHB Hřebeč

**Blahopřejeme Všem
klientům k životnímu jubileu**

